

Kraftig ökning av Marenzelleria

Jonas Gunnarsson, Caroline Raymond och Ola Svensson, Stockholms universitet

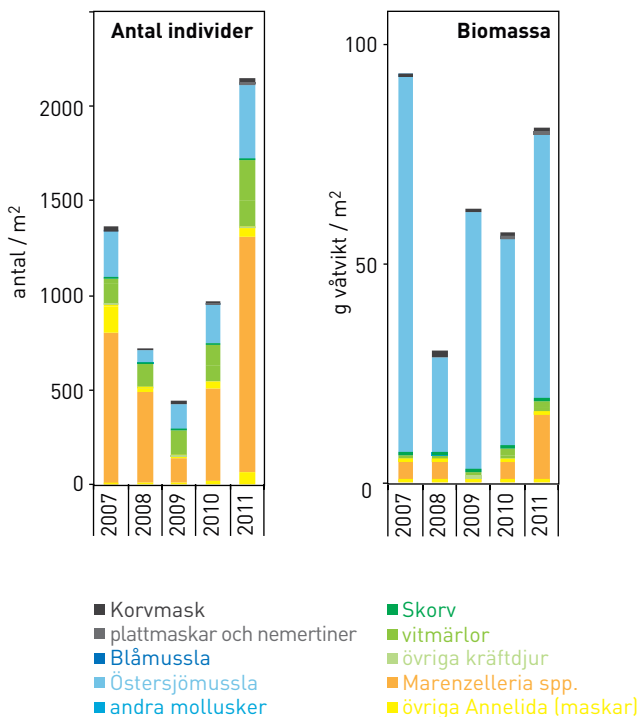
Djurlivet på och i mjuka sedimentbottnar undersöks i åtta relativt opåverkade områden i Svealand. Stora förändringar har inträffat i botten samhällena under de senaste decennierna och vad den allt vanligare havsborstmasken Marenzelleria kommer att få för påverkan diskuteras allt mer.

Länsstyrelserna i Svealand driver sedan 2007 regionala trendundersökningar för bottenfauna, som tillsammans med undersökningar i nationella områden utgör underlag för beskrivningar av tillståndet för botten samhällena i våra kustvatten. Utvecklingen i dessa relativt opåverkade områden kan jämföras med förändringar i påverkade områden.

Havsborstmask på frammarsch

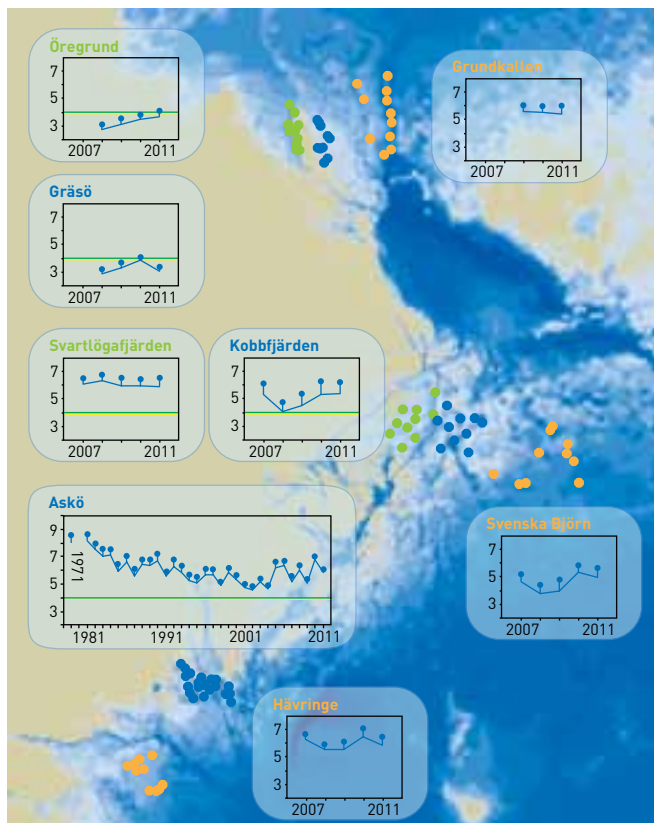
Det för Östersjön nya släktet Marenzelleria fortsätter att öka på mjuka botten i Östersjön. Sedan 2006 hittas de i samtliga undersökta områden i Svealand, och dominerar nu på många ställen över de tidigare så vanligt förekommande vitmärlorna. Marenzelleria är tåligare mot syrebrist och gräver djupa gångar med många förgreningar i sedimenten. Detta förbättrar syresättningen och kan bidra till en ökad fastläggning av fosfor, vilket vore en välkommen utveckling. Å andra sidan har maskarnas grävande visat sig kunna frigöra tidigare begravda miljögifter som PCB från sedimenten. En negativ effekt som måste vägas mot den positiva. Marenzellerias påverkan bör därför undersökas vidare.

Bottenfauna vid Svenska Björn

Marenzelleria har ökat kraftigt i antal och nådde 2011 tätheter på 4800 individer/m² på enskilda stationer. Trots att de är små börjar de utgöra en betydande del av biomassan, även om Östersjömusslan dominerar stort.

Miljöstatus för bottenfauna

Klassning av miljöstatus för undersökta områden i Svealand med hjälp av Benthic Quality Index (BQI). Vid kusten går gränsen till god status vid 4. Tack till Jan Albertsson, Umeå universitet, för data från Uppsala län